

ОКОВАНАТА ИСТИНА ЗА РУСЕ

ЗА ЕКОЛОГИЧНАТА ТРАГЕДИЯ на Русе е писано, казано и показвано много. Все още пресни са спомените за онези енергични действия на русенските майки в защита на невръстните им подложени на хлорен геноцид деца, които тогавашната власт определяше като антипартийни и противодържавни. Наметен ще остане 10 февруари 1988 г., когато някоя хиляда души от всички възрасти, разбрали, че в града е дошъл Гриша Филипов, обсадиха сградата на тогавашния партийен дом. „Знайте ли вий, че заради ваши дописки румънско правителство изпрати до нашия Препителство нота?“ — извисяваше глас големият човек и стрелкаше горките журналисти, събрани в този момент, с яростен поглед. И след като се извика на воля, категорично им забрани да информират обществеността, докато „дописките“ не бъдат проверени от специално определен човек в комитета. Своята порция от апокайпичния гняв отне соха и присъстващият е началникът на РНОПС и ХЕИ.

МИНА ВРЕМЕ. Русенци вече могат свободно да изразят волята си, макар че и досега не могат свободно да дишат така чуждия им чист въздух. За бедният екологически стрател, чиято полара всички събразме, си спомнят бавно гняв, било е наясно, а за чужда яма да му простат. И ти мамеше най-безобидно за щото неодавна секретни документи, визиращи тежката екологическа обстановка, „проговориха“. Истината е ужасяваща. Убедете се сами от цитираните извадки:

„Химкомбинатът (в Георгево, б. а.) ще произвежда: а) хлор и хлорна гъма хлороформ и вода; б) хлорен двуокис — 4 етап 1000 т/год. и 4 етап 15 000 т/год. В хлорната част са монтирани 300 бр. дна фрагменти апарати, от които работят 200 бр. Ще произвеждат сода каустик — 20 000 т/год., хлор 16 000 т/год., разтворите ли, тетрахлор, хлорна киселина. На въпроса „Няма ли да отива хлор в Русе“, директорът е отговорил, че посоката на вятър била по течението на Дунав. Накрая призна: „Е, разбира се, българите ще получават по въздуха хлор безвъзмездно.“

(Из секретно донесение на ДС, 1982 год.)

„Досегашните наблюдения на специализираните органи показват, че: 1. Единствен източник на масивно обгазяване с хлор, а оттам окиси и минерални соли, които се явява построният на съпределна територия химически комбинат. 2. Съществува трайно замърсяване на

въздуха в град Русе с вредни за здравето концентрации на замърсители. 3. Градът се замърсява в ранните часове на деня — от 3,30 до 7,30 часа. 4. Доказва се значително неблагоприятно въздействие върху хората със сумарен ефект на замърсители в атмосферния въздух. 5. Съществува реална опасност от настъпване на обгазяване с по-високи концентрации на вредности, които могат да доведат до масово отравяне на населението.“

(Из сигнална записка на ОУ на МВР от май 1984 г.)

... По години обгазяването е, както следва:

— 1982 г. — 26 пъти са регистрирани обгазявания (концентрацията е 3 пъти над нормалното количество);

— 1983 г. — 33 пъти (концентрацията е 5 пъти над нормалното количество);

— 1984 г. — 56 пъти (концентрацията е 9,7 пъти над нормалното количество);

— 1985 г. — 47 пъти (концентрацията е 18 пъти над нормалното количество);

— 1986 г. до 12. IX. — 52 пъти (концентрацията е 6 пъти над нормалното количество).

През последните месеци зачетиха случаите на неприкрити излъжджани отрицателни изказвания сред жителите на околния град. Правени са опити за написване на лозунги против замърсяването на въздуха. Доловена е закана, че подобен лозунг трябва да бъде изписан и на сградата на ОК на БКП. И по-нататък: „... ако не се вземат мерки на високо ниво и от наша страна, може да в бъдеще... да се стигне до отрицателни настроения с политическа окраска.“

(Из сигнална записка на ОУ на МВР, IX, 1986 г.)

СЪЩЕСТВУВА и проучване за здравето състояние на населението на Русе, също строго засекретено. Ето го се посочва, че заболяванията на дихателната система, взети на 1000 души, са 407,3 преди пускането на комбината и 724,4 след това. Вродените аномалии са нараснали с 44,4 на сто, мъртородените — с 23,4, а недоносените живородени — с 13,8 на сто.

Възможно ли е да не са знаели това ръководителите на Русе? Не го ли е знаел и Гриша Филипов, който посещаваше града едва ли не всяка седмица, за да изнесе обичайното си слово пред актив за правилността на партийната линия? Хайде де!

Христо ДИМОВ
(кор. на „Труд“)